

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXXII. évfolyam

5. szám

Komárom, 2011. május

Ára 35 cent

HÚSVÉT UTÁN

Nehéz időszak jött a tanítványok életében húsvét után (Jn 21,1–14). Valami végérvényesen lezárult, de az új még nem kezdődött el. Véget ért a közös út, amelyen Jézussal jártak. A nagy beszélgetések, csodás gyógyulások, győzelmek és megaláztatások, ragyogó, csöndes tanítások – mindez már a múlté. Nagy utazás volt, s most derül ki, hogy célba ért-e az életük.

A feltámadott Jézus üzent ugyan az asszonyokkal, hogy menjenek Galileába, ott meglátják Őt; de úgy tűnik, hiába várnak. Egyre csüggedtebben téblábolnak a Genezáret-tavánál (talán éppen ott, ahonnan három éve Jézus elhívta őket), mígnem Péter feladja a várakozást, s visszamegy halászni, vissza a Krisztus előtti életébe. A tanítványok vele tartanak, s itt éri őket az újabb csalódás: hiába fáradnak küzdve az elemekkel, üres a háló. Lesújtó ez a kép: egy hánykolódó hajó a tenger közepén, benne Jézus fáradt tanítványai, akik egyedül küzdenek a megélhetésért...

Általános életérzés, hogy messze van Isten, egyedül vagyunk. Madách megfogalmazása szerint magára hagyta a földet, hogy forogjon keserű levében. A mai kor emberének életérzését fogalmazza meg az a novella, melynek főhőse vonaton utazik, s egyszer csak gyanússá kezd válni számára, hogy túl sokáig s egyre nagyobb sebességgel rohan a vonat egy sötét alagútban. Elindul a mozdony felé, áttöri magát a folyosón várakozó tömegen, s amikor benyit a vezető fülkéjébe, megdöbbenve látja: üres. Tömegek életét jellemzi s betegíti meg: nincs iránya, célja, értelme az életnek, mert nincs gazdája a világnak, hisz nincs Isten, vagy ha van is, messze van, elhagyott bennünket...

Erre a kínzó érzésre ad választ Isten a húsvét ajándékában: a feltámadott Jézusban. Erre válaszol ez a húsvét utáni történet, amely azzal folytatódik, hogy Jézus ott van a parton, látja a viharokkal küzdő tanítványait, s megszólítja őket. De Jézus nemcsak látja a tanítványokat, nemcsak szól hozzájuk, hanem rendezí összekuszálódott életüket is. Vessétek ki a hálót, mondja, s most már annyi hal van benne, hogy alig bírják partra húzni. Ő irányítja az eseményeket, Ő veszi el a csüggedés okát, Ő szabja meg a tanítványok életének irányát, s megerősíti őket küldetésükben. „Hát nem tudod, vagy nem hallottad, hogy örökkévaló Isten az Úr? Ő a földkerekség teremője, nem fárad el, és nem lankad el, értelme kifürkészhetetlen” (Ézs 40,28).

Mögöttünk van nagypéntek, húsvét ünnepe, visszatértünk a hétköznapiokba: mindenki a maga hálójához, hajójához, talán viharaihoz. Ünneplésünk értékeit a hétköznapiok mutatják meg. Az, hogy gyülekezeteink közösségéből, Krisztussal való együttléteinkből mennyi hitet, hűséget, szeretetet, reménységet viszünk át mindennapi életünkbe. Valljuk hát: „Reménység kötelével / Véle már összeköttem, / Erős hitem kezével / Már ő belé helyeztettem; / El nem szakaszt tőle már / Sem élet, sem a halál” (357,3).

Pándy Árpád

Az anyai szeretet

– az 1Kor 13 alapján –

Ha egy makulátlan szépségű és tökéletesen rendes házban lakom is, szeretet pedig nincs bennem, olyanná lettem, mint egy háztartás-vezető, és nem mint egy anya.

És ha van időm mosni, fényesíteni és díszíteni,

szeretet pedig nincs bennem, gyermekeim tisztaságot és rendet tanulnak,

de azt nem, hogy mi az isteni tisztaság.

A szeretet elnézi a piszkot a gyermek mosolyáért.

A szeretet örül az aprócska ujjlenyomatoknak

a frissen pucolt ablakon.

A szeretet előbb a könnyeket törli le,

mielőtt a kiöntött tejet feltörölné.

A szeretet egyszerűen rendelkezésre áll, amikor szükség van rá.

Helyreigazít, kijavít és válaszol.

A szeretet együtt mászik a babával, együtt szalad a kiskölyökkel, rohan az iskolással, és félreáll az útból,

hogy a fiatalok felnőtté tudjanak válni.

A szeretet az a kulcs, amely a gyermeked szívét

Isten örömhíre számára felnyitja.

Mielőtt anya lettem, tökéletes háziasságommal dicsekedtem.

Most pedig Istent dicsérem a gyermekem csodájáért.

Anyaként a gyermekemnek sok mindent meg kell tanítanom:

de a legnagyobb és a legfontosabb mindezek közül a szeretet.

(Jo Ann Merrel)

GYERMEKKORI EMLÉK

*A református iskola udvarához
közel volt a templom, bolthajtásos
bejárata poros volt meg sáros,
odébb kis kert dajkált hitvány cseresznyefákat.*

*A templomnak ünnepi lelke volt vasárnap;
rossz nebuló, a perselyt kikerülve
surrantam be, s a karzaton megülve
kopott imára igazgattam számat.*

*Képzeletem el-elcsatangolva
az erdőket és füzéseket járta,
de visszatért az orgonabúgásra:
„Tebenned bízunk eleitől fogva...”*

[A vers Dénes György (1923–2007) hagyatékából került elő,
özvegyének köszönjük.]

Az ÚR színe előtt

Jelenj meg, Uram, mutasd meg szereteted gyermekeidnek, és vedd lépteiket a békesség útjára. Te ismered gondolatainkat; add, hogy szívünk ismerjen Téged. Te öröktől fogva vagy; add, hogy megismerjük igazságodat. Vajon nem formáltad-e lelkünket a Te képedre? Távolítsd el a foltokat lelkünk tükréről, és add, hogy meglássuk benne saját képünket. Ha úgy akarod, a Te igéd élő és ható; ha küldöd szeretetedet, egyesíti lelkünket Teveled. Szüntesd meg gyalázatomat és büntetésemet, újítsd meg bennem erődet, és mutasd meg nekem a békesség útját. Távolítsd el a sötétséget, ami befede engem, és add meg nekem, hogy az élő Isten világosságában láthassam a fényt. **Ámen.**

Rowland Williams

A jelenések könyve gyülekezeti levelei LEVÉL AZ EFEZUSI GYÜLEKEZETHEZ

Az Újszövetség egyetlen prófétai könyve 2. és 3. részében van hét levél, melyek hét kis-ázsiai gyülekezetnek íródtak. Bár a címzettek a gyülekezet „angyalai”, a többségi nézet szerint ezek az „angyalok” az előljárók; tehát a levelek általuk a gyülekezeteknek szólnak. A levelek tartalma ugyan az akkori gyülekezetek lelki állapotát és problémáit tükrözi, de egyben időfelelti is, és a mai egyház gyülekezeteinek is hasznára válik. Bár minden levél tartalma más, a forma viszont hasonló. A bevezetésben áll a címzett, utána Jézus értékelése a gyülekezet életéről (pozitívumai és negatívumai), majd figyelmeztetések és felhívások következnek, a végén pedig a győzteseknek szóló ígéretek vannak.

Az első levél címzettje az efezusi gyülekezet. Efezus gazdag kikötőváros volt, Artemisz istennőnek (latinul: Diána) szentelt temploma a világ hét csodája közé tartozott. Az ottani keresztyén gyülekezet kezdetei Pál apostol második missziói útjához kötődnek (részletesebben az *ApCsel 18–19*-ben olvashatunk erről).

Ami a levelet illeti, a bevezetésében az Úr Jézus képekben mutatkozik be, melyek az 1. részben már említve voltak (12–13.16. v.): jobb kezében hét csillagot tart erősen, és hét arany gyertyatartó közt jár. A gyülekezetek számára minden időben örömdetes bizonyosságtétel, hogy Ő közöttünk van; és hogy a küldetésünk gyertyatartónak lenni, amelyen égni és világítani kell az ő világosságának. A gyer-

tyatartónak nincs fényforrása, csak hordozója a fénynek, amelyet el kell fogadnia és általa világítania. Az az Úr, aki közöttünk jár, biztosít bennünket, hogy jól ismer minket. Tud pozitívumainkról, de negatívumainkról is. Nemcsak kritizál, hanem elismeréssel is van: „*Tudok cselekedeteidről, fáradozásodról és állhatatosságodról*” (2,2a).

Egyidejűleg dicséri is azt, hogy a gyülekezet fel tudja ismerni, mi a helyes, és el tudja vetni, ami rossz. A jóban való állhatatosságot itt az Úr magasra értékeli. A hitben és a hűségben való állhatatosság okaként legyen számunkra biztosíték, hogy az Úr mindent tud rólunk, és ha azt gondolnánk, hogy munkánkat és hűségünket senki emberfia nem látja és értékeli, az Úr nem feledkezik meg rólunk, és egy pohár víz adását is számon tartja. Semmi sem merül a feledés homályába, amit érte és ügyéért teszünk.

A dicséret után viszont jön a szemrehányás: „...*az a panaszkodásod, hogy nincs meg már benned az első szeretet*” (2,4). Munkádból és fáradozásodból eltűnt a szeretet; amit teszel, lelkesedés nélkül teszed, bizonyos állhatatossággal. Bár az Úr előre megmondta, hogy az utolsó napokban sokakban meghidegül a szeretet (Mt 24,12), de ez nem lehet számunkra igazolásul a szeretet meghidegülésére. A kísértés és a fáradtság ugyan legyőz minket, de éppen ezért kell elgondolkodnunk önmagunkon, megállni, bűnbánatot tartani és visszatérni ahhoz, aki ismét táplál-

hat minket. Nála kell olajat töltenünk lámpásainkba, és világítanunk. A bűnbánat, amire az Úr felszólít, nem egyszeri esemény, hanem állandó folyamat. Mintegy „lapszélre” még csatolva van egy dicséret a nikolaiták cselekedeteinek elvetéséért. Nincs lehetőségünk részletekbe bocsátkozni, de nyilván a hamisan értelmezett szabadság hirdetőiről van szó. Azt állították, hogy megtisztították lelküket, és már nem számít, miként élnek a testben, hiszen a test amúgy is rossz. Bizonyára hasonló dologról lehetett szó, mint amivel Pál apostol Korinthusban küzdött (vö. *1Kor 8–10*). Ez állandó akut probléma. Bár kegyelemből megigazítottunk, de kegyelemnek hálára kell minket vezetnie, ami jó cselekedetekben nyilvánul meg.

A végső ígért a győzteseknek szól, tehát a jó hitharcra szólít fel. Győztes csak az lehet, aki a golgotai Győzteshez tartja magát és az ő erejében harcol. A győztes enni fog az élet fájáról, ami a paradicsomban van. Ez a kép a Biblia első fejezeteinek szimbolikájához kapcsolódik. A paradicsom – az ember és az Isten közvetlen viszonyában – az élet helye volt. A bűnbeesés következtében az ember elvesztette a paradicsomot, ki lett onnan tiltva, és bejártat, ahol az élet fája áll, lángpallossal kerübek őrzik. Az utat vissza a paradicsomba csak Jézus Krisztus nyithatja meg. Ő a kereszten a latornak megígérte: „...*ma velem leszel a paradicsomban*” (Lk 23,43b). Ez az ígért érvényes mindannyiunkra, ha Jézushoz kiáltunk és ragaszkodunk hozzá.

Ján Janovčík

A szlovákiai magyarság létét, társadalmi súlyát nagyban befolyásolja – sok más egyéb tényező mellett – létszáma, illetve településenkénti számaránya. Ezért rendkívüli jelentőséggel bír, hányan vallják magukat magyaroknak a hónap végén esedékes népszámláláskor. Erős asszimilációs nyomásnak kitett nemzetrészünk tagjait az egyházak, a civil szervezetek, a pártok különféle módon próbálják felrázni, mozgósítani és biztatni: ne tagadják meg identitásukat, vállalják elődeiket, ragaszkodjanak gyökereikhez. A próbálkozások sorába illeszkedett az a március 5-én Érsekújvárott a Csema-dok, a KultúrKorzó, az MKP és a Most-Híd által megrendezett konferencia, amelyen neves közéleti személyek és szakemberek járták körül népfogyatkozásunk történelmi okait, mutattak rá asszimilációs veszteségeink mibenlétére.

A közismert tények és lehangoló számadatok (kilencven év alatt a felére csökkent a lélekszámunk) mellett jó volt hallani **Rudolf Chmel** miniszterelnök-helyettes, a konferencia vendége szájából olyan gondolatokat, hogy nem lehetünk elégedettek a magyar–szlovák viszony alakulásával, hogy a kisebbségek nem hendikepet jelentenek, hanem gazdagítják az országot. Rosszabb viszont, hogy az államalkotó nemzet mítoszát nem lehet egyhamar megdönteni, mivel sokan képtelenek felfogni Szlovákiát multietnikus országgént, nem értik az őshonos kisebbségek (nem bevándorlók!) problémáit...

NÉPSZÁMLÁLÁS ÉS ASSZIMILÁCIÓ „A nemzeti identitás vállalása az egyetlen út!”

Vadkerty Katalin történész, a konferencia másik vendége elmondta, hogy húsz év múltán se tudja az emberi vonatkozások kihagyásával kutatni a (cseh)szlovákiai magyarság jogfosztásával, deportálásával, kitelepítésével, „reszlovakizációjával”, vagyona elkobzásával kapcsolatos anyagokat; egy cseh történész meglátása szerint tkp. genocídiumot megelőző állapotot jelentettek ezek az intézkedések. Húszéves demokráciánk kapcsán kifejtette: a légkör egyre nehezebbé és veszedelemesebbé vált, közösségünket felfokozott szorongás jellemzi, gazdaságilag a legelmaradottabb körülmények közt élt, az úthálózata kritikán aluli, az ipari parkok a nyelvtérülete északi részén vannak...

Öllös László politológus a remény hangján szólalt meg. A társadalom alapja az egyén, aki kulturális közösségekbe tömörül. Nyugat-Európában már bomlik le a nemzetállam. Ezért a homogenizálni akaró államot, amely egyébként uralja az élet minden területét (az oktatástól az egyházakig), kényszeríteni kell az értékváltozásra, mégpedig politikai együttműködéssel; értékrendi változások ugyanis csak értékrendi vita által állhatnak be. Meglátása szerint még soha nem volt ekkora esélyünk (az internet kora, szabad utazási lehetőségek stb.) megkezdeni ezt a vitát.

Strédl Terézia szociálpszichológus a nemzetiségváltást befolyásoló tényezők tömkelegét elemezte. A kérdés iránt kicsit érdeklődő olvasó is bizonyára fel tud jó

néhányat sorolni. Ezért ide az előadásból hadd emeljük be inkább azokat a tényezőket, amelyek erősítik a nemzetiséget: hiteles példa, referencia, minőségi iskola, minőségi szlovákoktatás, munkahelyteremtés, folyamatos közösségi munka, hagyományörzés, anyanyelvi szakszolgálat, objektív informálás.

Hunčík Péter pszichiáter az értékrendek változása és a nemzeti identitás kapcsán megkülönböztette a politikai haza és a kulturális haza fogalmakat, és megbotránkoztatónak nevezte, hogy nincs egységes nemzetstratégia, miközben magyarellenes stratégia több országban létezik! Nyomatékosította a mondat: Gondolkodj globálisan – cselekedj lokálisan!, és a nemzeti identitás vállalását nevezte az egyetlen útnak.

És hogy milyen eredményt várhatunk az ideai népszámlálástól? A téma legavatottabb kutatója, **Gyurgyík László** szociológus optimista becslése szerint 490 ezer, pesszimista becslése szerint 460 ezer lesz a szlovákiai magyarok száma (személyes véleménye szerint: 460–470 ezer).

A konferencián, amely zárónyilatkozat elfogadásával ért véget, még több nagyon értékes előadás is elhangzott. Az itt kiemelt tények bizonyára senkit sem hagynak hidegen, illetve senkiben sem hagynak kétséget afelől: Mindenki számít! És akkor már nem marad más hátra, mint a lokális cselekvés!

–akb–

Mindenki számít

Népszámlálás 2011

A népszámlálás az idei év legfontosabb eseménye, amelyre az egész Európai Unióban sor kerül. Számunkra, szlovákiai magyarok számára ez a népszámlálás különös jelentőséggel bír. Nem mindegy, mennyien fogják magukat májusban magyarnak vallani Szlovákiában. Anyanyelvünk, szülőföldünk, szüleink, nagyszüleink örökségéről van szó.

20. Nemzetisége szlovák ☐ magyar ☒ roma ☐ ruszin ☐ ukrán ☐ cseh ☐ német ☐ lengyel ☐ horvát ☐ szerb ☐ orosz ☐ zsidó ☐ morva ☐ bolgár ☐ egyéb ☐							
21. Anyanyelve szlovák ☐ magyar ☒ roma ☐ ruszin ☐ ukrán ☐ cseh ☐ német ☐ lengyel ☐ horvát ☐ jiddis ☐ bolgár ☐ egyéb ☐							
22. A leggyakrabban használt nyelv a) nyilvános érintkezésben: anyanyelv ☒ egyéb ☐ b) otthon: anyanyelv ☒ egyéb ☐							

A népszámlálás május 21-én lesz. A kérdés, leszünk-e még félmillióan. Ne hagyjuk, hogy meglepődjünk! Mindenki számít: kicsik és nagyok, öregek és fiatalok, nagyszülők és unokáik, magyar nemzetiségű, magyar anyanyelvű és magyar gyökerekkel, kulturális kötődéssel rendelkezők.

A népszámlálással kapcsolatos információkat megtalálják a www.nepszamlalas2011.sk honlapon, vagy elektronikus levélben is tájékozódhatnak a nepszamlalas2011@gmail.com címen.

„Mind örülnek majd, akik hozzád menekülnek. Örökké ujjonganak, mert oltalmazod őket. Örvendeznek általad, akik szeretik nevedet. Mert te, Uram, megáldod az igazat, körülveszed kegyelmeddel, mint pajzsral” (Zsolt 5, 12–13).

A mai rohanó világban már szinte a **boldogság** szó is feledésbe merül. És a kivitelezésére, a boldogság gyakorlására már szinte sem idő, sem energia nem jut. Pedig a zsolttáros azért ír a boldogságról, mert annyira fontosnak és szükségesnek tartja, háromszor is kiemeli: *örülnek, ujjonganak, örvendeznek*. Hogy kik? Hát azok, akik Istenhez menekülnek, akik szeretik a nevé. A miért kérdésre is megkapjuk a választ: *mert az Úr oltalmazza őket*. Sőt! *Megáldja az igazakat; körülveszi őket kegyelmével, mint pajzsral*.

Felmerül a kérdés: vajon a mai ember számára mit jelent a boldogság. Minek tudunk örülni, mikor tudunk boldogok lenni, illetve akarunk-e boldogok lenni? És ha igen, mit teszünk érte? A zsolttáros egyértelműen a világ elé tárja: a boldogság nem hull senki ölébe, tenni kell érte. Dávid mintegy hitvallásként élénk tárja, hogy *mindazok, akik Istenhez menekülnek, azokat oltalmazza az Úr!* Mindazok, akik szívvel-lélekkel keresik az Urat, megérik ezt az isteni oltalmat. S ha így van, nem maradhat el a *szeretet*, amit a szív érez, amit hálánkból fakadóan gyakorolunk. S ebből adódik, hogy *mindazokat, akik szeretik az Urat, azokat az Úr megáldja*.

Sokszor tűnhet úgy, hogy Isten megfélemedezik az igazról, hogy leveszi róla a szemét, hogy nem tartja többé erős kezében; többet szenved, nagyobb kereszt jut neki osztályrészül, mint esetleg annak, aki kevésbé hisz a mennyei gondviselésben. Pedig az ige másként vall erről. „*Ha mások megfélemedeznének is, én nem feledkezem meg rólad! Ime, tenyerembe véstelek be, szüntelen előtted vannak falaid!*” (Ézs 49, 15b–16). De ezeket az igeverseket nem elég fellelni a Szentírásban, idézni fejből, ezeknek az igeverseknek a szívünkbe kell vésődniük. Ha szívünkbe vessük az ilyen és ehhez hasonló igeverseket, akkor meg fogjuk tapasztalni, hogy valóban Isten áldása kíséri az igaz embert – mindazokat, akik nemcsak hallgatói, szívükbe fogadói, hanem az igeének megtartói is.

Az öröm sem hull az ember ölébe, a boldogságnak is titka van. Olvastam egy történetet egy gazdag és nagy hírű bölcsről, akit meglátogatott egy fiatalember élete nagy kérdésével: Mi a boldogság titka? Mivel a bölcsnek látogatói voltak,

A BOLDOGSÁG NINCS MAGÁTÓL Járjunk mindig nyitott szívvel és lélekkel!

nem tudott időt szánni a fiatalemberre, ezért azt tanácsolta neki, hogy járja végig a kastélyt, csodálja meg a képeket, szönyegeket, a könyvtár kincseit és két óra múlva találkozzanak újra. Egy kávéskanalat adott a látogatója kezébe, amelyre két csepp olajat öntött, majd megkérte a fiatalembert, hogy mialatt szemlélődik, tartsa kezében a kanálkát és vigyázzon, hogy ki ne folyjon belőle az olaj. Így indult útnak a fiú, miközben szemét le sem vette a kanálról. Bejárva az összes emeletet, pontosan két óra múlva jelentkezett a házigazdánál, aki kíváncsian kérdezte, hogy mindent alaposan megnézett-e. Ő szégyenkezve vallotta be, hogy bizony semmit sem látott, mert minden figyelmét a kiskanálra meg az olajra fordította.

Hát akkor keljen útra újra, házam kincsei várják! – mondta kedvesen mosolyogva az öreg bölcs. Ezek után mindent alaposan megcsodált a fiú, majd jókora késéssel visszaért a házigazdához. Őm-

lött belőle a szó, a szebbnél szebb látnivalók lenyűgöző hatása alatt állt. De mikor a bölcs rákérdezett, hogy hova lett a két olajcsepp a kanálkáról, a fiatalember elszoruló szívvel állapította meg: eltűnt. Az egyetlen tanács, amit adhatok – mondta a nagyhírű bölcs –, így hangzik: a boldogság titka: gyönyörködjék világunk csodálatos szépségében, de úgy, hogy ne feledkezzék meg közben a két szegény kis olajcseppről a kanálán...

Sokan beleesnek a fiatalember hibájába. Úgy járnak végig életüket, úgy indulnak el a startvonalról és érkeznek meg a célig, hogy elmennek a lényeg mellett, nem látják meg azt, ami egyébként ott van mellettük, ami körülveszi őket. Nem veszik észre a lehetőséget, ami minden nap felkínálkozik. Nem látják meg azokat a dolgokat, amik örömet szereznének, amik nem megrövidítenék, de éppen ellenkezőleg: egyfajta többletet, pluszt adnának nekik. Nem részesülnek öröm-

ben és boldogságban, mert annyira igyekeznek, annyira összpontosítanak a munkára, hogy közben elmennek amellett, ami igazi boldogságot hozhat, ami felüdülést kínál és ad. Miért? Talán azért, mert félnek. Félnek attól, hogy ha megszentelik a vásárnapot, hogy ha szánnak időt önmagukra is, kifutnak az időből. Talán félnek valami olyanba fektetni az időt és az energiát, aminek nem látják a kézzelfogható eredményét. Félnek, pedig az Istenbe és szereteteinkbe fektetett idő és energia örömet, oltalmat, szeretet, áldást hoz magával. Mindazt magában rejt, amiből erőt meríthetünk a holnapra, az előttünk álló hétköznapiakra.

Látható hát, hogy mindennek jutalma van, semmi sem veszik kárba az Istenre fordított időből, az energiából, amit a másokra szánunk. Nem, mert gazdagon kárpótolva vagyunk érte. A gazdag és a Lázár történetében (Lk 16, 19–31) a gazdag nem törődött semmivel és senkivel. És amikor eljött az óra, hogy mennie kellett, annyira győtrődött, hogy szeretett volna változtatni helyzetén. Azonban akkor már késő volt. Ábrahám így válaszolt neki: „*Fiam, jusson eszedbe, hogy te megkaptad javaidat életedben.*” Erre egy ötlete támadt a gazdagnak, és megkérte Ábrahámot: „*Akkor arra kérlek, atyám, hogy küldd el Lázárt apám házához, mert van öt testvérem, beszéljen a lelkükre.*” Ábrahám viszont nem tesz eleget a kérésnek. Nem, mert ha valaki nem okul a Szentírásból, ha nem hallgat a prófétákra, ha még Isten szószólóit hallva sem változtat valaki az életvitelén, akkor az sem győzi meg őt, ha valaki feltámad a halottak közül...

Történetünkben a nagy hírű bölcs látogatója kapott még egy lehetőséget. A Szentírásból a gazdag viszont nem, amint mi sem kapunk! Mindössze egyszeri alkalmunk van az életben. Ezért úgy járunk, hogy ne kelljen megbánnunk, hogy lemaradtunk, esetleg kimaradtunk valamiből, amit már nem lehet visszahozni, bepótolni, újraélni...

Járjunk nyitott szemmel, nyitott szívvel és lélekkel, hiszen így lesz érezhetővé rajtunk Isten áldása! Emlékezzünk a zsolttáros szavaira: *az igaz embert Isten jóvalta pajzsként védi*. S hadd fejezzem be e gondolatokat Arany János szavaival: „*Öleljük meg egymást, szívesen, meghittén, és szeressük egymást: úgy áld meg az Isten.*”

Sándor Veronika

Az Európa Tanács 2011-et az önkéntesség évének hirdette meg az Európai Unióban. A Magyarországi Református Egyház figyelője ez évi első számának kiemelt témája az önkéntesség, mégpedig Isten és a felebarát szolgálatában.

A megszólalók mind elkötelezett emberek, akik tevékenysége tulajdonképpen csodálatos idő„pazar”lás. Egyikük szerint „külön állatfajba” sorolhatók (Macsek Laura, Bethesda Gyermekkórház), és jó lenne, ha több lenne belőlük. A Gallup Intézet 130 országot érintő felmérése sze-

HÍD 2011/1.

Az eddigi számoktól eltérően nem fókuszál semmire a Híd című evangélikus missziói magazin idei 1. száma. Szeveré-

nyi János szerkesztő eligazítása szerint nem fogtak ki a témából (a következő szám a szabadság fogalmát járja majd kö-

ETHOS 2011/2.

A negyedévenként megjelenő folyóirat második száma legelsősorban a kegyelem fogalmára koncentrált: hitéletünk egyik központi fogalma mint kiindulási alap szerepel az első cikkben. Az üdvösséghez kötődik – ellentétes fogalomként – a pokol, amit a ma embere – cseppet sem biblikus módon – kizorít a gondolkodásából, merthogy mesének tartja. A kárhozattal kapcsolatos írások megvilágítják, mi is a pokol tulajdonképpen.

A lapszám interjút közöl egy édesanyával, aki a várandóssága 30. hetében adott életet 1485 gramm súlyú gyermekének, aki „teljesen egészséges babának” számít. Felhívja a figyelmet a korjelekre, bemutatja az első keresztyén királyságot. A feláldozás örömeinek megkülönbözteti a keresztyénséget minden más vallástól. Erről a csodálatos reménységről is szó van az Ethos legújabb számában, amely az

CONFESSIO 2011/1. – Önkéntesség

rint Magyarországon a lakosságnak csupán 8 százaléka vállal önkéntes munkát (Szlovákiában ez az arány 16, míg a listavezető Amerikai Egyesült Államokban 43 százalék). Pedig az önkéntes munkavégzésnek életalakító hatása van, amint arról több helyen megbizonyosodhatunk ebből a lapszámból (ha esetleg ilyen közvetett bizonyásra szorulunk, mert eddigi életünkbe nem fért bele az önkéntesség).

Természetesen nem hiányzik a téma bibliai szempontú megközelítése (Szűcs Ferenc, Karasszon István), sőt az embe-

rül), csupán feltorlódtak az értékes írások. Hadd irányítsuk rá néhányra a figyelmet.

Czakó Gábor Jobbos magyargyűlölők című írása a keresztyén hit és a zsigeri gyűlölet, a keresztyén és az östörténeti szimbolika nagyfokú keveredésére mutat: „Figyelmezzünk: a művészgyűlölő az esztéta álarcát viseli, az istentelen a liberális keresztyénét, a hongyűlölő a hazafiét.” Köhádi Dorottya a szeretet parancsát gondolatok és tettek egységében megélő, sokoldalúan képzett Albert Schweitzert, az emberiség jótevőjét állítja az olvasó elé tanúságtevőként. Luther ökumenikus mivoltával is foglalkozik a lapszám, amely köszönti a nyolcvanéves Szokolay Sándor Kossuth-díjas zeneszerzőt is.

Az egyháznak a végső célra, az üdvözülésre kell mutatnia minden szolgálatában, vallja az egyik szerző. Idevágnak a misszióval (több esetben a cigánymisszióval), az evangelizációval, sőt az elmúlt száz év világevangelizációs törekvéseivel foglalkozó cikkek.

említetteken kívül még sok tartalmas írással várja az olvasót.

Az oldal anyagát írta: A. Kis Béla

r(i)ség történetébe is beleágyazzák (Kraft András–Bolba Márta). Szociológiai felmérések (Perpék Éva, Hámori Ádám, Bartal Anna Mária–Kmetty Zoltán), a dia-

konisszák története mint protestáns szerzetesi életforma bemutatása (Fekete Zsuzsa), Molnár Mária példája (Miklya Lúzsányi Mónika) szintén a kiemelt témához kapcsolódnak.

A kiemelt téma gyakorlatilag kitölti az egész lapot, de azért nekrológ (Jan Alberto Soggin), recenziók, színikritika is helyet kapott benne.

Feladvány

Mit jelent a confessio szó?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **június 15-ig** nyílt levelezőlapra, képeslapra vagy e-mailen juttassák el a **Kálvinista Szemle** szerkesztőségének a címeire (**930 10 Dolný Štál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

A márciusi számban feltett kérdésre azok válaszoltak helyesen, akik szerint az apostoli zsinatot Jeruzsálemben tartották.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Zsinati Elnökség jóvoltából – jutalomban, mégpedig **Kovács Gabriella** (Kassa), **Révész Emma** (Iske) és **Verecs Vilmos** (Nyírágó). Mindhármán a „*Tebenned bízunk eleitől fogva...*” A magyar reformátusság körképe című könyvet kapják ajándékba.

Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

A két szomszédos település, Szeszta és Komaróc Kassától mintegy húsz kilométerre fekszenek. A közel nyolcszáz lakosú Szesztán a népesség tíz százaléka szlovák nemzetiségűnek vallja magát. A reformátusok száma 275, anyaegyházközsként tartják számon őket, templomuk a 19. század közepén épült klasszicista stílusban. A szomszédos Komarócon csak fele annyian élnek, de jelentősebb magyar népességgel. A református közösséghez, amely leányegyházközség, 176-an tartoznak. Az istentiszteleteknek helyt adó templomot 1875-ben emelték. Ezekbe a gyülekezetekbe kapott kiheilyezést a teológia elvégzése után, hét évvel ezelőtt Parti Tibor és felesége, Partiné Szaszák Katalin, aki ugyan-csak lelkipásztor.

Vasárnap délelőtt heti rendszerességgel tartunk mindkét gyülekezetben istentiszteletet, Szesztán pedig (mivel igény mutatkozik rá) délután is. A hívek számára szinte az egész év folyamán vannak heti egy-egy alkalommal bibliaórák is, amit csak a kéthónapos nyári szünet alatt függesztünk fel. A fiatalok számára van hittan és katekéztetés – sorolja Parti Tibor lelkipásztor a gyülekezeti alkalmakat.

Szesztán átlagosan hatvanan-hetvenen, Komarócon negyvenen-ötvenen járnak a vasárnapi istentiszteletekre, ami a reformátusok számához mérten nem is olyan rossz arány. – Egy lelkipásztor azonban sohasem lehet elégedett a templomba járók arányával, mégis örülünk annak, hogy hétről hétre ennyien összegyűlnek az Isten házában – mondja Parti Tibor, aki a legfontosabbnak mégis azt tartja, hogy akik eljönnek az alkalmakra, azok szívvel-lélekkel gyűlnek össze Isten magasztalására. A padosorokban ugyan minden generáció képviselteti magát, de sajnos a többséget mégis inkább az idősebb korosztály alkotja, bár vannak szép számmal fiatalok és középkorúak is az istentiszteleteken.

Mindkét gyülekezet élő. Istenben bízva és belé vetve a reménységünket hisszük és valljuk, hogy sok-sok év múlva is meglesznek ezek a közösségek, annak ellenére, hogy a létszám inkább stagnáló, mint növekedő tendenciát mutat. A születések és az elhalálozások száma is hasonló. Hiányoljuk azokat, akik reformátusnak vallják magukat, de kevésbé veszik ki részüket a gyülekezeti életből – mondja a lelkipásztor. Ezért is fogalmazódott meg az az elgondolás két évvel ezelőtt, hogy a presbiterekkel közösen – családlátogatás keretében – megpróbálják felrázni azokat a híveket, akik ez idáig valamilyen okból kifolyólag távol maradtak a közösségtől.

Lelkész házaspár gondozza a két gyülekezetet KOMARÓC SZESZTA LEÁNYEGYHÁZA

Az elmúlt két év folyamán mindkét faluban sikerült minden református családot meglátogatniuk a lelkipásztoroknak, egy-egy presbiter kíséretében. – Lehetőség adódott, hogy elbeszélgezzünk nemcsak a mindennapi életről, hanem az egyházhoz való viszonyulásukról is. A személyes találkozások arra is jók voltak, hogy még közelebb kerüljenek az egyháztagok a megváltó Jézushoz. Hiszem, hogy a látogatásoknak meglesznek a pozitív eredményei, egy-két lélekkel már megnövekedett a templomba járók száma, és olyanok is megjelennek egy-egy alkalommal, akik

A komaróci református templom

eddig távol maradtak a gyülekezettől – mondja reménykedve a lelkipásztor, hozzátéve, hogy most az idősek, betegek és a magányosok látogatása került előtérbe. A terv az, hogy a presbiterek majd egyedül vállaljanak ilyen szolgálatot.

Szesztán és Komarócon gyermek-istentiszteletet a megszokott formában nem tar-

tanak. Főleg azért nem, mert inkább a templomba járásra buzdítják a lelkipásztorok az iskolás korúakat. A tapasztalatuk az, hogy az istentisztelettel egy időben tartott gyermek-istentisztelet nem ösztönzi a gyermeket a templomba járásra, és nem rögzül benne, nem tapasztalja meg a közösségnek, a gyülekezetnek a fontosságát.

Viszont idekerülésük óta egy játékkal próbálják ösztönözni a hittanósokat az istentiszteletek látogatására: piros ponttal jutalmaznak azokat, akik vasárnap részt vesznek a gyülekezeti alkalmon. Az így kapott pontokat az év végén összesítik, s az első három helyezett értékes könyvjutalomban részesül; gyerekek versengenek egymás között, hogy minél több pontot gyűjtsenek be. Sátoros ünnepek előtt ún. áhítatosdélutánokat tartanak a gyermekek számára: kötetlen beszélgetésekkel, bibliai történetekkel, versekkel és énekekkel készülnek és hangolódnak rá az ünnepre.

Nyáron évről évre kirándulnak a gyermekekkel. A cél: megismertetni az ifjúsággal a történelmi nevezetességeinket, templomainkat, várainkat, kastélyainkat. Ellátogattak már Betlérbe, Krasznahorkára, Borsiba, Szepesváraljára, Fülekre, Zólyomra. Különösen örülnek annak, hogy egy-egy ilyen kirándulásra más felekezetű gyermekek is jelentkeznek. A középiskolás fiatalokkal az elmúlt években Auschwitzban és Egerben jártak, és meglátogatták az észak-magyarországi várakat. A lelkipásztorok és a szülők a gyermekeket egyházi táborokba is elküldik (általában a Fiesz által szervezetteken vesznek részt).

(Folytatás a 7. oldalon)

A 19. század közepén épült szesztai református templom

A Selye János Egyetem Református Teológiai Kara felvételt hirdet doktórandsz képzésre (PhD.) Jelentkezni 2011. június 30-ig az alábbi témákra lehet:

Ószövetség

1. A papság Izraelben
2. „Idegenek” az Ószövetségben
3. A hit fogalma az Ószövetségben

Újszövetség

A zsidókhoz írt levél krisztológiája

Rendszeres teológia

1. Mi értelme van az Istenről való beszédnek? A hit igazsága és a tudományos igazság különbözősége a teológiában (a német nyelv ismerete kötelező)

2. Szabad-e az ember? Az emberi akarat a reformáció, a humanizmus és a neurológiai determinizmus megítélése szerint (az angol nyelv ismerete kötelező; természettudományos elemeinél fogva interdiszciplináris)

3. Keresztyének és muszlimok együttélése a szekuláris világban

Lehetséges-e a vallás olyan szintű privatizálása, hogy lehetségessé váljon az együttélés?

Vallástörténet

1. Az iszlám fundamentalizmus
2. Barnabás evangéliuma
3. Hans Küng, a valláskutató teológus

Egyháztörténet

1. A losonci Református Teológiai Szeminárium
2. A prágai Comenius Evangélikus Teo-

Lelkész házaspár gondozza a két gyülekezetet

KOMARÓC SZESZTA LEÁNYEGYHÁZA

(Befejezés a 6. oldalról)

Testvéri kapcsolatot ápolunk az Erdélyben levő maroscsapói református gyülekezettel, lehetőség szerint látogatjuk egymást. Az ilyen alkalmak mindig gazdagítanak bennünket, erősödünk hitben, reménységben, szeretetben. Egy-egy ilyen találkozás alkalmával mélyebbre jutunk az egymással és Istennel való kapcsolatunkban is, épülünk egymás hite által – vallja a lelkipásztor.

Annak ellenére, hogy létszámban egyik gyülekezet sem nagy, mindkettő-

TOVÁBBTANULÁSI LEHETŐSÉGEK

Doktori témák a komáromi református teológián

lógiai Kar és a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház

Gyakorlati teológia

1. Palliatív care és az egyházi intézetek
2. Ernst Lang és az igehirdetés
3. Az egyház megújulása? Hogyan és mi által? (liturgia – homiletika – misszió – diakónia – gyülekezetépítés – katechézis által?)

A felvételi időpontja: 2011. augusztus 25.

*

Ugyancsak lehet felvételizni kisdoktori (ThDr.) képzésre. Jelentkezni 2011. június 30-ig az alábbi témákra lehet:

Ószövetség

1. Páska és exodus
2. Manassé uralkodása Izraelben
3. Az izraeli himnusz

Újszövetség

A zsidóság és a keresztyénség kapcsolata a Róma 9–11 fényében

Rendszeres teológia

1. Eduard Böhl (1836–1903): egy református szisztematikus teológus. Teológiája és hatása a magyar nyelvű egyházakra (a német nyelv ismerete kötelező, a latin és a holland nyelv bizonyos szintű ismerete ajánlott)

2. Emberi méltóság. Egy etikai alapfo-

galom indoklása és tartalmi meghatározása keresztyén szempontból

3. A világ üdvössége és gyógyulása az Egyházak Világtanácsának legújabb teológiai értelmezésében

Vallástörténet

1. Friedrich Schleiermacher, a filozófus és teológus
2. A mazdaizmus, a keresztyénség és az iszlám eszkatológiája
3. Szentek kultusza az iszlámban és a keresztyénségben

Egyháztörténet

1. A lutheri és kálvini reformáció kezdetei Magyarországon
2. A Türelmi rendelet és jelentősége
3. Az Explanatio Leopoldina

Gyakorlati teológia

1. Korunk jelentős igehirdetési irányzatai és azok hatása a Kárpát-medencében – református szempontból

2. Meghatározó személyiségek gyakorlati teológiai szempontból a magyar reformátusság életében: Ravasz László és Csíha Kálmán

3. Meghatározó pasztorális irányzatok a 20–21. században és azok jelenléte református egyházunk életében

A felvételi időpontja: 2011. augusztus 25.

A jelentkezésekkel kapcsolatban bővebb információval az SJE RTK Dékáni Hivatala szolgál. Telefon: 035/3260 656, e-mail: levaia@ujsk

egy alkalommal a Szlovák Köztársaság Kormányhivatalától is. A munkálatokhoz még így is szükség volt kölcsönt felvenni az Egyetemes Egyház Segélyalapjától.

Sajnos a szesztai templom állaga is romlik, ezért szükséges lesz ott is minél hamarabb elindítani a felújítást. – Elsődleges feladatunk, hogy mindkét templomot rendbe tegyük, de sort kell kerítenünk a parókia tatarozására is. Lelki téren pedig úgy igyekszünk végezni a megkezdett munkát, hogy az meg hozza a gyümölcsöt – mondja a jövőbeli tervet ismertető Parti Tibor lelkipásztor.

Iski Ibolya

A prágai Missziói Tanulmányok Közép-európai Központja a pozsonyi Comenius Egyetem Evangélikus Teológiai Karával karöltve tanulmányi napot rendezett február 22-én Pozsonyban *Cigánymisszió – tények, kihívások, remények* címmel. Az előadások szlovák, cseh, illetve angol nyelven zajlottak.

Írásomban elsősorban **Anne-Marie Kool**nak, a budapesti Károli Gáspár Református Egyetem missziológiai professzorának előadásával szeretnék részletesebben foglalkozni, aki kiemelte, hogy sajnos nincs elegendő tudásunk a cigány népről, illetve egyelőre még nagyon kevés tudományos anyag áll rendelkezésünkre e témában. Feltette a kérdést, hogy a cigánymisszióra elhívottak feladata-e csak a roma emberek felkarolása, misszionálása.

Válasza szerint nem elég, ha csak a misszionárius veszi őket ember- és testvérszámba, mert ez Isten iránti hálából, hűségéből fakadóan minden megtért ember feladata. Privilegiumunk a Szentírás ismerete, s ezt nem tarthatjuk meg magunknak. Az evangélium terjesztésére kaptunk elhívást, személyválogatás nélkül; és az aláza, ami a szolgálathoz szükséges, csakis Jézus Krisztus taníthat meg bennünket. Hosszú évekig agresszív missziót folytatott az egyház, mostanra pedig szinte csak szóbeli említésben él, pedig a missziónak a szeretet cselekményévé kellene válnia – mondta az előadó, aki behatóan foglalkozik egy osztrák származású kutató, Gernot Haupt *Antizigeunismus und Religion* (szabad fordításban: *Cigányellenesség és vallás*) című művével.

A munka fő üzenete talán így fogalmazható meg: a vallás feladata a cigányság felkarolása az egyház által. A tanulmány felhívja a figyelmet a cigányságnak a pünkösdistá egyházba való betagozódásának a veszélyére, a cigányság kultúrájának/identitásának elvesztésére. A szerző a saját eredményeit összehasonlította a témával foglalkozó katolikus dokumentumokkal, melyekből kitűnt: azok egyáltalán nem foglalkoznak a cigányság diszkriminációjával. Pedig a romák ki vannak zárva a társadalom pénzügyi struktúráiból, a munkavállalási és egészségügyi rendszerből, nem is beszélve a tanügyről. Pedig gondoljunk csak bele, milyen lemaradással indul az a gyermek, aki még egy ceruzát sem tud a kezébe fogni,

ÚJ SZEMÜVEGRE VAN SZÜKSÉGÜNK A másság különbözőség, nem különbség

vagy nem ismeri a színeket, versikéket – egy óvodát végzett gyermekkel szemben!

A Szentírás nyelvekre való lefordítása már református őseink számára is fontos volt. De napjainkra szükségessé vált egy – átvitt értelemben értendő – anyanyelvről a szív nyelvére való fordítás, mert nem biztos, hogy minden magyar, hogy minden hívő magyar érti, milyen is a Krisztus szerinti elfogadás, szolgálat, aláza. A Biblia lapjain nyugvó üzenet a cigány embernek is szól. Neki is ugyanazt jelenti, csak lehet, ő „napszemüvegen” át látja, olvassa, nézi, tanulja a világot. Nem lehet, hogy új szemüvegre van szükségünk? – tette fel a kérdést Anne-Marie Kool. Egy elfogadóbb, alázatosabb, „tanulószemüvegre”, amely az agyból a szívbe vezet az ígét.

A cigányság közötti munka első felvételének az előítéletektől való szabadulást jelölte meg az előadó, aki szerint a másságnak különbözőségnek, nem különbségnek kell lennie. Hisz nem vagyunk különbek embertársainknál. A

különbözőség adomány, ajándék, nem pedig büntetés. Isten nem tesz különbséget – hiba, ha mi feljogosítjuk magunkat erre.

Az egyháznak be kell látnia a hibáit, mulasztásait a témával kapcsolatban. Hisz kinek lenne a feladata, ha nem a szentek gyülekezetének, az elhívottaknak az elnyomottak, a mások által kitaszítottak felkarolása?! Egy újabb tanácsa az volt a professzor asszonynak, hogy új módszerekre van szükség. Arra, hogy a cigányokat ne a magunk képére akarjuk formálni, hisz mi sem nézzük jó szemmel pl. a szlovákiosítás folyamatát. Ne az legyen a cél, hogy magyarrá váljon az az ember, mert mi is ragaszkodunk a kultúráinkhoz. Nézzünk meg pl. egy magyar ajkú cigány embert, aki halmozottan hátrányos helyzetű s egyben halmozottan kisebbségi is: hisz

nemcsak hogy szlovákiai magyar, de még felvidéki cigány is. Úgy vélem, eszünkbe juthatna ez egy-egy felháborodásunkkor, mikor bele sem gondolunk, hogy egy ilyen ember talán kétszer-háromszor is több diszkriminációt ér meg, él át a mindennapokban, mint mi...

A cigány ember maradjon meg cigánynak, de legyen hívővé a Szentlélek által! „A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme” (Péld 9,10a). Ez az egyetlen út a megbékélésre – amit talán túl kevesen hordozunk imáinkban. Ha valaki találkozott már megtért cigány emberrel, s belelát kicsit az életébe, tudja, hogy az az ember is dolgozik a családjára, vigyáz az egészségére, tisztán tartja otthonát, s helyesen próbálja nevelni a gyermekeit. Az állam hiábavaló próbálkozása a cigányok társadalmi integrációja, mert azt nem keresztyéni alapokra helyezi. A cigány ember nem látja be, hogy miért legyen tisztább a lakókörnyezete, vagy miért tanuljon meg félretenni, mire jó neki, ha szakképesítést szerez, ha az alapok nincsenek nála lefektetve. Ha nincs vagy hibás az Istenképe, ha nem érti, mit jelent Krisztus áldozata, ha nem tudja, hogy ha elfogadja Jézust, békességre lel – summázta mondanóját a holland származású, Magyarországon élő Anne-Marie Kool.

A konferencián jelen volt **Batta István** missziós lelkész is, aki beszámolt a cigányság érdekében tett erőfeszítéseiről: kidolgozott egy projektet, amely mind szociális, mind vallási alapon lett volna hivatott a cigány emberek életén, életszemléletén változtatni. De nem lett belőle semmi, ugyanis az illetékes minisztériumban folytatott előzetes megbeszélésen kiviláglott, hogy a cigányság szociális felzárkóztatása érdekében ki zárólag minden vallási alapot nélkülöző pályázatok kaphatnak csak támogatást. Az állam ugyanis uniós pénzből nem támogat semmilyen keresztyén hiten, illetve egyházi vonalon alapuló projektet. Teszi ezt annak ellenére, hogy a Szlovák Tudományos Akadémia 2010-ben végzett felmérése szerint a cigányok szociális felzárkóztatását (legalább nyolcvanszázalékos hatékonysággal) épp a keresztyén hiten alapuló programok érhetik el...

Tóth Zsuzsanna

Hivatalosan talán így kellene kezdeni ezt az írást: a Fíresz Cantate Domino kórusa idén újra Gömörben, pontosabban Rimaszombatban töltötte a tavaszi összpontosítását, amely 2011. március 11-e és 13-a között került megrendezésre.

Azonban én inkább személyesebb hangvételben szeretném megosztani az élményeimet. Már csak azért is, mert ezek az összpontosítások valójában valami személyeset takarnak, az egymással való közösségről és Istennel való közösségünkéről szólnak. No meg persze az éneklésről...

Odafele velünk utazott egy remélhetőleg jövődöbéli kórustag (szívesen várunk ám új tagokat!, tudnivalók: www.refzene.sk), aki nemrég érkezett meg

Ismét Gömörországban „összpontosítottunk” Istentiszteleteken is fellelétt a Cantate Domino

A szombati nap aztán kemény munkával telt el (beleértve azt a munkát is, amikor arra kellett koncentrálnunk, hogy ne nevéssük el állandóan magunkat). Persze azért pihentünk is, élveztük az első igazi tavaszi napsütést. Estére Timi készült jó néhány játékkal – nagyon jó volt! Illetve még Palit köszöntöttük fel a szülinapja alkalmából.

Vasárnap két helyen szolgáltunk zenés istentisztelettel: Felsőrásban és Gömörszékáron. Most idézhetném Radnóti: „Nem tudhatom, hogy másnak e tájék mit jelent...” Nekem a nagyapám szolgált itt, illetve az anyukám oldaláról mindkét nagyszülőm gömői származ-

kedvenc énekünk, a 380. dicséret feldolgozása (*Semmit ne bánkódjál, Krisztus szent serege*), hiszen ennek az éneknek a szerzője a falu szülöttje, Székárosi Horvát András reformátor.

Mindkét istentiszteleti alkalom áldott volt. Ott volt velünk az Úr, és egy népként tudtuk Őt dicsérni a parányi gyülekezetekkel. Mert kicsi és tényleg szegény gyülekezetek ezek, ahova ellátogattunk, de annál szívélyesebben fogadtak, olyan terüjl-terüjl asztalkámmal vártak, hogy az tényleg csodálatra méltó és egyben megszégyenítő is volt. Jó dolgunk van itt, nyugaton, talán túl jó...

Felsőrásban és Székároson is megemlékeztünk az 1848-as szabadságharcról. Székároson a temetőben van egy kopjafa is. A temető egyébként nagyon szép: dombon van, néhány fenyő díszíti, és teljes nyugalom árad belőle. Ahogy visszafele mentünk a templomhoz, a kórus spontán elkezdett énekelni – olyan melankólikusokat. Szerettem azt, amikor szívünkbelől jön az ének...

Elég nehezen sikerült elindulnunk hazafelé. Azt hiszem, többen is maradtunk volna még, de hát mindenkre várt a saját életének kis mókuskereke (nem feltétlenül negatív értelemben). Egy nagyon jó közösség- és kapcsolatformáló hétvégénk volt, ahol az Úrtól kapott egyik ajándékunkkal, az éneklésünkkel tudunk (remélhetőleg jól) sáfárkodni.

Gyurcsis Júlia,
a szopránból

Iránból. Sok érdekességet mesélt, és közben iráni zenét hallgattunk – ami egy idő után andalítóan hatott, de hála az Úrnak, rendben megérkeztünk a református kollégiumba. Teljesen otthonosan mozogtunk már az épületben, csak hiányoltuk a többiek... Kiderült, hogy csak másnap érkeznek, mert az egyik tagunkat, Danit (aki a többiek is hozta volna) behívták szolgálatba, ő ugyanis mentőtiszt (akkor még úgy nézett ki, Japánba, a katasztrófa sújtotta területre megy, de az út nem jött össze). Az estét így csak páran töltöttük együtt beszélgetéssel, vacsorázgatással.

Nem tudom, hogy volt-e már a kedves olvasó egy ilyen vagy hasonló táborban, de általában úgy zajlik az élet, hogy este sokáig fenn vagyunk, reggel pedig korán kell kelni – ami szinte eléri a fizikai fájdalom küszöbét. Hát most egy ritka alkalomnak lehettünk tanúi, ugyanis a szombaton érkezők miatt egy órával továbbtoltuk a próba kezdetét. Még Benedek (kisbaba) is megértette ennek a jelentőségét.

zású. Ezért valahogy jobban átéltem a dolgokat, valahogy közelebbinek éreztem a dimbes-dombos tájat (van valami megnyugtató a gömői tájban), a templomot, az embereket. Természetesen Székároson nem maradhatott el egyik

EGYHÁZZENEI ALKALMAINK

V. Országos énekversen

Időpont: **2011. május 14.** (szombat), 9.00

Helyszín: Bátorkeszi, Fíreszke Gyerme-, Ifjúsági és Konferenciaközpont

Az abaúj-tornai egyházmegye kórustalálkozója

Időpont: **2011. május 15.** (Jubilate vasárnap), 15.00

Helyszín: Szádalmás, református templom

A gömői egyházmegye kórustalálkozója

Időpont: **2011. május 21.** (szombat), 14.00

Helyszín: Harmac, református templom

A pozsonyi egyházmegye kórustalálkozója

Időpont: **2011. május 22.** (Cantate vasárnap), 15.00

Helyszín: Jókai, református templom

A komáromi egyházmegye kórustalálkozója

Időpont: **2011. május 29.** (Rogate vasárnap), 16.00

Helyszín: Komárom, református templom

VIII. Református Zenei Fesztivál

Időpont: **2011. június 3–5.**

Helyszín: Budapest, Bakáts tér – Ráday u. – Kálvin tér – Lónyay utcai Református Gimnázium

A mustármag és a mennyország

„Hasonlatos a mennyeknek országa a mustármaghoz” (Mt 13, 31a).

Ez azt jelenti, hogy Isten országa növekszik. A mustármag nagyon kicsi mag, de ha kihajt, magasra nő. Így van ez Isten országával is: kicsiben kezdődik, de növekszik és egyre nagyobb lesz. (A misszionáriusok például sok távoli országba jutottak el, ahol Istenről beszélnek és

hirdetik az örömhírt.) Isten országának kezdete olyan parányi volt, mint a mustármag, de naggyá lett! Nagy és hatalmas birodalmak tűntek el, de ennek az országnak sohasem lesz vége: örökké tart. Ha engedelmeskedsz az igének, a hit a te életben is úgy fog növekedni, mint a mustármag. Akarsz Isten országába kerülni?

Molnárné Miklós Malvína

Bibliaismereti verseny volt Rozsnyón

Felkészültek voltak a gyerekek

2011. március 16-án a rozsnyói Csemadok nagyterme versenynek adott otthont, melyen az abaúj-tornai egyházmegye alapiskolás tanulói mérhették össze tudásukat, a Bibliában való jártasságukat.

Szádalmásról két csapat, az alsó- és felsőlánci, a kassai és rozsnyói gyülekezetekből pedig egy-egy csapat versenyzett. A téma a 2010-es esztendő, a misszió éve volt, s ennek alapján a versenyzők Az apostolok cselekedeteiről írott könyvet dolgozták fel. A kötelező rész Saul megtérésének a dramatizálása volt, utána pedig a megadott témák közül

három választott részt kellett feldolgozni.

A zsűriben **Orémus Zoltán** esperes, **André János** szilicei és **Mudi Róbert** berzétei lelkipásztor foglaltak helyet; mivel a csapatok jól felkészültek, nem volt könnyű dolguk. Végül az első helyezést a rozsnyói csapatnak (**Gresa Dávid**, **Lintner Márk** és **Jánosi Tamás**, felkészítőjük **Buzáné Bodnár Aranka** segédlelkész), a másodikat az alsó- és felsőlánci versenyzőknek, a harmadik helyezést pedig a kassai gyerekeknek ítélték meg.

Mixtaj Johanna

Ifjúsági napot tartottunk a nagyölvédi gyülekezetben

Segítség a mindennapokhoz

2011. március 26-án Nagyölvéden került sor a barsi egyházmegye ifjúsági napjára, melynek témája *Ki a te felebarátod?* volt. **Antala Éva** helybeli lelkész nő szeretettel köszöntötte a jelenlévő fiatalokat, majd éneklés után **Bohák Ildikó** szólt arról, hogy sokan kérik, várják tőlünk, hogy őket kövessük, de az Úr Jézus az egyedüli, aki úgy szeretett, hogy meghalt helyettünk. Jézust sokan keresték fel, hogy meghallgassák, tanuljanak tőle, de voltak olyanok is, akik azért, hogy megkíséressék. Egy ilyen írástudónak mesélt el Jézus az irgalmas samaritánus történetét, amit a kétyi fiatalok előadásában tekinthettünk meg.

Izsmán Adél arról beszélt, hogy könnyen mondunk ítéletet a lévita és a pap fölött, könnyen beszélünk, ha nem rólunk van szó, de vajon mi hogyan cselekszünk a mindenna-

pokban. Szívesen segítenénk a több ezer kilométerre levő bajbajutottakon, de vajon észre vesszük-e a mellettünk levő, gondokkal küszködő osztálytársat, ismerőst? Az Úr

tudja, hogy milyenek vagyunk, és Ő nem azért jött, hogy pálcát törjön felettünk, hanem hogy „szemet adjon” meglátni a gondot, és erőt segíteni.

Az alkalmat, melyre a nagyölvédi gyülekezet gazdag szeretetvendégséggel készült, énekléssel és játékkal zártuk.

—izsmán—

Kiss Tamás

HANGFOGÓVAL

*Ha magamnak dúdoló,
Egy nemzetre gondolok,
Nem erre, sem amarra,
Enyémre, a magyarra.*

Ifjúsági alkalmak

Firesz – Duna Mente

Érintések – 1. imasátorelőkészítő-hétfője

Helyszín: Alistál, imaház

Időpont: 2011. május 20–22.

Jézussal személyesen?! – ifjúsági találkozó

Helyszín: Padány, református templom

Időpont: 2011. május 28.

Kőszikla – hétfégi pünkösditúra

Helyszín: Gömör

Időpont: 2011. június 10–12.

Firesz – FIX

Felemelő ifnap

Helyszín: a pelsőci alapiskola tornaterme

Időpont: 2011. május 28. (szombat), 10.00–16.00

Téma: *Győztes nemzedék* – Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes elmédből (Mk 12, 29)

HIT-nap

Helyszín: a szádalmási alapiskola

Időpont: 2011. június 2. (csütörtök), 8.00–13.00

Program: igei üzenet, ének, sok játék, vetélkedő

HIT-nap

Helyszín: a rozsnyói református alapiskola

Időpont: 2011. június 3. (péntek), 8.00–13.00

Program: igei üzenet, ének, sok játék, vetélkedő

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinati Tanácsa a 16. és 17. (elektronikus) ülésén, melyekre 2011. február 22-én és március 3-án került sor, az alábbi határozatokat hozta:

– A Gustav-Adolf-Werk német segélyszervezet egyházunknak 2012-ben 24 000 euró összegű támogatást nyújt, s kérte a Zsinati Tanácsot, nevezze meg azon projekteket, amelyek kapcsán igényelni kívánja ezt az összeget. A Zsinati Tanács a GAW 2012. évi keretösszegét a következőképpen kívánja felhasználni:

A ZSINATI TANÁCS 18. ÜLÉSÉRŐL

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinati Tanácsa a 18. ülésén, amelyre 2011. április 2-án Hanván került sor, az alábbi közérdekű határozatokat hozta:

– Jóváhagyta a 15., 16. és 17. ülés jegyzőkönyvét, és tudomásul vette az előző ülés határozatainak kiértékeléséről szóló jelentést.

– A Zsinat Jogi Bizottsága 2011. március 9-én hozott határozata alapján Rákos Loránt zsinati tanácsos betértesztette a lelkési díjlevél tervezetét. A Zsinati Tanács a lelkipásztori díjlevél tervezetét véleményezés céljából megküldi az egyházmegyei tanácsoknak és a teológiai és a gazdasági bizottságnak.

– Egyházunk számvevő bizottsága 2011. március 29-én ellenőrizte egyházunk gazdálkodását. A Zsinati Tanács elfogadta a számvevő bizottság jelentését és egyházunk 2010-es zárszámadását. A 2011-es év költségvetését elektronikus formában fogja jóváhagyni.

– Kása Gergely felsőlánci lelkipásztor, közoktatási tanácsos 2011. február 5-én kelt levelében mellékelte a Szlovák Köztársaság Iskola-, Tudomány-, Kutatás- és Sportügyi Minisztériuma azon levelét, amely szerint 2010. december 28-án jóváhagyta a HITTANács tantervet, és elfogadásra, illetve kiadásra javasolja egyházunk számára – hivatalos tantervként, kötelező pedagógiai dokumentumként. A Zsinati Tanács jóváhagyta a református hittan-kerettantervet, és magyar és szlovák nyelven megjelenteti.

– Kása Gergely felsőlánci lelkipásztor, közoktatási tanácsos 2011. február 5-én kelt levelében – sokoldalú elfoglaltságára és leterheltségére hivatkozva – kérte a Zsinati Tanácsot, hogy a közoktatási tanácsosi pozíciót egy nála alkalmasabb,

A ZSINATI TANÁCS 16. ÉS 17. ÜLÉSÉRŐL

Tanyi Református Egyházközség (ifjúsági központ befejezése): 6000 euró, Komáromi Református Egyházközség (a Timóteus-ház felújítása): 12 000 euró, Nagymihályi Református Egyházközség (az ifjúsági központ befejezése): 6000 euró.

– A Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériuma Egyházi Osztályának tájékoztatása szerint a 2011. évre az egyházak átlagban 2 százalék teljesítménypótlék kifizetésére kapnak állami hozzájárulást. A Zsinati Tanács a ZST-46/

2011-es számú határozatában felszólította az espereseket, hogy 2011. február 25-ig tegyenek javaslatot a lelkészek teljesítménypótlékára, miközben az egyházmegye lelkészei teljesítménypótlékának átlaga nem haladhatja meg a két százalékot. A Zsinati Tanács jóváhagyta, hogy a lelkészek teljesítménypótléka 2011. február 1-jei hatállyal az esperesek javaslatai alapján legyen kifizetve. Az esperesek, a Zsinati Tanács tagjai és az intézeti lelkipásztorok teljesítménypótlékáról a Zsinat elnökei döntenek.

– Megítélte a lelkészjelölti jogállást Lőrincz Gábor (Apácászakállás) és Bók György (Hardicsa) teológusoknak, a Selye János Egyetem hallgatóinak.

– Elrendeli, hogy a Szlovákiai Református Keresztyén Egyházban csak az a teológiai hallgató végezhet legációszolgálatot, akit egyházunk saját lelkészjelöltjeként számon tart; illetve az a külföldi is, aki a Selye János Egyetem Református Teológiai Karának a hallgatója és a származtató egyháza vagy egyházkerülete saját teológusaként elismeri.

– Felszólítja a Kiskövesdi Református Egyházközséget és lelkipásztorát, hogy a határozat kézhezvételétől számított tizenöt napon belül teljesítsék a 2010. július 25-én megtartott egyházközségi közgyűlés határozatát.

– Az Ikar Kiadó egy egyházi műemlékek bemutatását szolgáló enciklopédiát kíván megjelentetni Ján Lacikától. A Zsinati Tanács azzal a feltétellel járul hozzá ahhoz, hogy a szerző felvételeket készítsen műemlék templomairól, ha az így elkészített képanyagot egyházunk digitális formában megkapja és azt saját kiadványainak esetleges illusztrációjaként használhatja.

– Jóváhagyta 3000 euró kölcsön folyósítását a Felsőpéli Református Egyházközségnek. A kölcsön visszafizetésének határideje: 2016. december 31. A kölcsön inflációt kiegyenlítő kamatát a Zsinati Tanács 4,5 százalékosan szabta meg. A kölcsön kizárólag a templom felújítására használható.

– Hozzájárult Bernáthné Holop Krisztina megválasztásához a Komáromszentpéteri Református Egyházközségbe.

– A Szenci Molnár Albertől Szabó András tollából származó kiadvány bemutatására kész könyvbemutatót szervezni és ezzel támogatni a mű egyhá-

(Befejezés a 12. oldalon)

(Befejezés a 11. oldalról)

zunkban történő terjesztését. Az Ekhardt Júlia által szerkesztett Örömkötelékünk a család című kiadvány kiadását az egyházunk talaján való terjesztéssel kívánja támogatni.

– A Zsinat tavaszi ülésére a képviselők 2011. május 2-ig nyújthatják be írásos indítványait, illetve beterjesztéseiket. Azok, akik az előzetesen megküldött tárgysorozati anyaghoz május 2-ig írásban jelzik hozzászólási szándékukat, bejelentkezésük sorrendjében, öt percben szólhatnak hozzá egy tárgykörhöz. A vita közben ismételt felszólalást legfeljebb két percben az ülést vezető elnök engedélyezheti. A Zsinati Iroda szavazólapot készít, amelynek felnyújtásával lehet majd szavazni. Az ülés vezetése során az elnökség tagjai váltják majd egymást.

– Tudomásul vette, hogy az AGDE-Tagung 2011. évi ülésén egyházunkat Fazekas László püspök és Rákos Loránt zsinati tanácsos fogják képviselni.

– Fazekas László püspök beszámolt a Szlovákiai Egyházak Ökumenikus Tanácsa 2011. március 28-án Pozsonyban tartott közgyűléséről. A tisztújítás során megerősítették mind az evangélikus egyház egyetemes püspökét az elnöki tisztségben, mind egyházunk püspökét az alelnöki tisztségben. Kialakításra került az egyházak finanszírozásával foglalkozó szakértői testület, amelyben egyházunkat Molnár Sándor zsinati főtanácsos fogja képviselni. Miroslav Táborský be lett iktatva az Ökumenikus Lelkeszi Szolgálat élére (tábori püspöknek). Egyházunk még egy helyet kapott a fegyveres erőknél végzett ökumenikus lelkeszi szolgálatra. A Zsinati Tanács tudomásul vette a Szlovákiai Egyházak Ökumenikus Tanácsa közgyűléséről szóló beszámolót, és tájékoztatja a lelkipásztorokat a fegyveres erőknél végzendő ökumenikus lelkeszi szolgálat lehetőségéről.

– Az Európai Protestáns Egyházak Közössége felé egyházunkat Batta István intézeti lelkipásztor fogja képviselni. A Zsinati Tanács felkéri Süll Tamás ifjúsági lelkipásztort, hogy gondoskodjék a GEKE steward-programjának ismertetéséről egyházunk fiataljai között.

– Kéri az egyházmegegyé elnökségeit, mérjék fel, van-e olyan lelkipásztor, aki kész a romák között szolgálatot vállalni, illetve van-e az egyházmegegyé területén olyan ingatlan, amely a cigánymisszióban használható lenne.

– Júniusban három egynapos lelkész-továbbképzőt szervez, melynek témája a

A ZSINATI TANÁCS 18. ÜLÉSÉRŐL

református hittan-kerettanterv és a református hittankönyv használata. Amennyiben az anyagi fedezetet sikerül biztosítani, ősszel háromnapos lelkész-továbbképzőt szerveznénk Berekfürdön.

– A Zsinat VIII. ciklusának 4. ülését 2011. május 12–14-re Hanvára hívja össze, mégpedig a következő tárgysorozati pontokkal: a 3. ülés jegyzőkönyvének elfogadása, püspöki jelentés az egyház életéről a 2010. évben, jelentés a Diakóniai Központ működéséről a 2010. évben, az egyes egyházi szertartások végzésének feltételeiről szóló törvény (első olvasat befejezése, második olvasat), a Közalapról szóló 1/2009-es számú törvény módosítása (második olvasat), a Nagymihályi Református Egyházmegegye nevének megváltoztatása, a Lelkeszképesítő Bizottság szervezeti és működési szabályzatának módosítása, fenntartás a Magyar Református Egyházhoz történő csatlakozáshoz, egyházunk törvénytára.

– Jóváhagyta a személyi adatok védelmére vonatkozó dokumentummintákat, és elektronikus úton megküldi őket az egyházmegegyéknek és az egyházmegegyéknek. Az egyházi testületek elnökségei felelnek azért, hogy a dokumentumminták felhasználásával minden egyháztest 2011. április 30-ig elkészítse a személyi adatok védelmére vonatkozó saját dokumentumait.

– Öt évre jóváhagyta Alena Šindelářová, egyházunk egykori prágai lelkipász-

tora lelkeszi státusának hatályban tartását.

– Jóváhagyta 6000 euró kölcsön folyósítását az Uzapanyiti Református Egyházmegegyéknek. A kölcsön visszafizetésének határideje: 2016. december 31. A kölcsön inflációt kiegyenlítő kamatát a Zsinati Tanács 4,5 százalékban szabta meg.

– A Gömöri Református Egyházmegegye közgyűlésének javaslata alapján a Sajókeszi Református Egyházmegegyék – elnéptelenedés és a garázdaságnak kitett egyházmegegyési vagyon megmentése okán – megszünteti, és missziói területté nyilvánítja. Minden fellelhető ingó és ingatlan vagyonát a Kövecsesi Református Egyházmegegyék tulajdonába rendeli. A Zsinati Tanács megbízza a Kövecsesi Református Egyházmegegyék, hogy a Sajókeszi Református Egyházmegegyék vagyonát a megszüntetés hatályával vegye tulajdonba, az ott maradt református hívek által igényelt egyházi szolgálatokat végezze el, az általános utógondozást pedig gondos felelősséggel lássa el.

– Megbízza egyházunk elnökségét, hogy delegáljon képviselőt egyházunkból a Generális Konvent által a Heidelbergi káté új kiadása előkészítésével megbízott bizottságba.

– Megbízza egyházunk elnökségét, hogy közösen a partneregyházak és segélyszervezetek képviselőivel állapítsák meg az egyházunk talaján megszervezendő, 2012. évi kerekasztal időpontját.

A 7. ESPERES-GONDNOKI ÉRTEKEZLETRŐL

2011. április 1-jén a hanvai Diakóniai Központ adott otthont az esperesek és gondnokok újabb értekezletének, amelyen az egyházmegegyék vezetőségeinek alkalmuk nyílt beszámolni örömeikről és gondjaikról egyaránt.

Mindezen túl szó esett a Közalap adminisztrációjával kapcsolatos problémákról és az iratterjesztés (parókiális könyvtárak, Kálvinista Szemle) fontosságáról. Az egyházvezetők jónak látnák, ha minden gyülekezetbe járna a Kálvinista Szemle, illetve a legjobb az lenne, ha a presbiterek megrendelnék.

A májusi népszámlálással összefüggésben kiosztásra került a magyar és szlovák szórólap, amely a Zsinati Tanács javaslata alapján lett elkészítve. A résztvevők tájékoztatást kap-

tak a hittanoktatás kerettanterve minisztériumi jóváhagyásáról, a készülő hittankönyvről és az e témában készülő lelkész-továbbképzésről.

Mivel már sok egyházmegegyékben nem használatos a lelkeszi díjlevél, a Zsinati Tanács tervbe vette, hogy segít a gyülekezeteknek egy díjlevél-mintával; Rákos Loránt zsinati tanácsos ismertette a jogi bizottság által kidolgozott díjlevéltervezetet.

Végül Fazekas László püspök beszámolt a Rigó János vajdával és Batta István intézeti lelkipásztorral a cigánymisszióról folytatott megbeszéléséről. Fontos lenne, ha az egyházmegegyékben lennének olyan emberek, akik fel tudnák vállalni a roma misszionáriusok képzését, és nagyon kíváncsiak lennének, ha megfelelő helyiségek állnának rendelkezésre.

A BOCSÁNATKÉRÉS MÉG VÁRAT MAGÁRA Kitelepítettek és Deportáltak VI. Emlékestje Komáromban

A T.Ü.Kör Polgári Társulás és az Egy Jobb Komáromért Polgári Kezdeményezés szervezésében február 27-én megemlékezés volt a komáromi református templomban: a II. világháború után kollektív bűnösséggel sújtott magyarság tízezreinek csehországi deportálása és magyarországi kitelepítése szolgáltatta az okot.

Feszy Zsolt elnök a református parókia udvarán tavaly felállított és még mindig csak ideiglenes jelleggel álló Trianon-emlékmű méltatlan helyzetére irányította a figyelmet: „Zavaróan hat a műemlékvédelmi környezetben” – áll az illetékes hivatal állásfoglalásában. Rámutatott: a lelkiület évtizedek alatt se változott, csak a módszerek finomodtak; de rendkívüli időket élünk: ma jó magyarnak lenni.

Fazekas László püspök hangsúlyozta: ha egy közösség emlékezik, akkor jövőt remél; és Isten tud megújulást adni, ha készek vagyunk felvállalni magyarságunkat, nyelvünket és hitünket – a népszámláláskor is. **Berényi József**, az MKP elnöke szerint nem szabad hagyni, hogy Szlovákiában a kollektív bűnösség norma lehessen; sem azt, hogy az autonómiára extrémizmusként tekintsenek.

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes a magyarságot egy háromlábú székhez hasonlította: az anyaországban, a Kárpát-medencében és világszerte élő közösségek alkotják. Élete nagy kegyelmének nevezte, hogy egyik előterjesztője lehetett a

honosítási törvénynek, amely megfelel a nemzetközi törvényeknek, s megszületését leginkább a román állampolgársági törvény „inspirálta”. Kinyilvánította: ha egy magyarországi szlovák felveheti a szlovák állampolgárságot, akkor fordítva is érvényesnek kell lennie, mert „amit más megtehet, mi is megtehetjük”. **Eperjes Károly** színművész, a Hídember című film főszereplője ragyogó előadást tartott

**Eperjes Károly színművész,
Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes
és Fazekas László püspök**

Széchenyi Istvánról, amelynek az íve Szent István intelmeitől a jelenkor politikai, nevelési és szóhasználati, filozófiai kérdései közül is számosat felölelt.

A megemlékezés, amelyen **Boldoghy Olivér** és **Less Károly** előadóművészek történelmi dokumentumok és visszaemlékezések által idézték meg az embertelen légkört, a Gaudium kórus éneksszámai színesítették. A résztvevők végül a deportáltak és kitelepítettek emlékére méceszt gyújtottak Trianon-emlékműnél.

–kis–

HANGVERSENY ÉS MEGEMLEKEZÉS

Felsőrásban és Szkároson énekelt a Cantate Domino

A Fialat Reformátusok Szövetségének Cantate Domino kórusa, befejezve hétvégi összpontosítását a rimaszombati református gimnáziumban, március 13-án hangversenyt adott a felsőrási és gömörszárósi műemlék templomban.

Az ígét mindkét helyen **Süll Tamás** ifjúsági lelkipásztor hirdette, majd az 1848-as forradalom 163. évfordulója alkalmából a gyülekezetek és az énekkar tagjai Felsőrásban megkoszorúzták a templom tözsomszédságában található községi emlékművet, Szkároson pedig a temetőben Kovács János honvéd kopjafáját.

A templomban a kórus a második hanghordozójáról énekelt, a tőle megszokott, magas művészi szinten; vezényelt **Süll Kinga** karnagy, egyházzenesz. Szkároson ezen felül elhangzott még Szkhárosi Horvát András *Semmit ne bánkódjál, Krisztus serege* kezdetű éneke is. Az emlék-

helyeken a Magyar ének című kórussszám csendült fel. Felsőrásban **Korda Edit** iskolaigazgató mondott beszédet, Szkároson pedig **ifj. Antal Zoltán** elszavalta a

Nemzeti dal. Ezt követően az egyház, a társadalmi szervezetek és az ifjúság képviselői elhelyezték a kegyelet koszorúit. A felemelő együttlét a Szózat éneklésével ért véget. A két gyülekezet gömöri vendég-szeretettel látta vendégül a kórustagokat.

Tóth László

Evangelizáció Ipolyságon A KEGYELEM HÁROM PILLANATA

Evangelizációs alkalmakra került sor az ipolysági gyülekezetben 2011. március 9-től 11-ig, amikor is **Sebők János** madi lelkipásztor szolgálatait hallgathattuk. Az igehirdetések témája a vak Bartimeus meggyógyítása volt (*Mk 10, 46–52*).

Három pillanatot ragadott ki az igehirdető Bartimeus életéből. Az első nap arról hallhattunk, hogy Bartimeus felismeri, hogy van kihez kiáltani. Nem vádolja Istent a helyzete miatt, nem tesz fel keresztkérdéseket, hanem megpróbálja megragadni az utolsó esélyt. Alázattal kiált Jézus után: „*Dávid Fia, könyörülj rajtam!*” Jó lenne, ha mi is ilyen alázattal kiáltanánk hozzá!

A következő napon a Bartimeus kiáltására kapott válaszról hallhattunk. A tömeg Jézus körül tolong, siet Jeruzsálem felé, hogy Jézust királlyá tegye. Nincs idejük megállni egy vak koldus mellett. Akkor van baj – mondta az igemagyarázó –, amikor megelőzzük Jézust. Már nem mögötte, Őt követve, hanem előtte szaladunk. Mert sajnos a jót is lehet rosszul tenni. Hányszor megtörténik, hogy azt mondjuk: hisz én csak jót akartam... És hányszor támad éppen ebből a „jóból” feszültség, baj. De ha visszaállunk Jézus mögé, és engedjük, hogy az ő akarata teljesüljön az életünkben, akkor válik a jó igazán jóvá. Jézus nem siet előre a tömeggel, hanem meghallja Bartimeus kiáltását, megáll és magához hívja.

Az utolsó napon Bartimeus kéréséről volt szó, amikor Jézus megkérdezi tőle: „*Mit kívánsz, mit tegyek veled?*” A legfőbb problémája megoldását: a látása visszanyerését kéri, nem éri be kevessebbel. Merünk-e nagyot kérni Jézustól, vagy beérjük az alamizsnával? – szölt a hallgatóság felé a kérdés.

Az alkalmon megismerkedhettünk a Kelet-Európa Misszió munkájával is. Hallhattunk a *Kályhaakció* elnevezésű kezdeményezésükről, amely során kályhákat adományoznak a rászoruló családoknak. Megtudhattuk, hogy lehetőség van hátrányos helyzetű gyermekek rendszeres támogatására a gyermektámogatási programon belül. A Kelet-Európa Misszió munkájáról bővebben a www.misszio.eu oldalon olvashatunk.

Izsmán Adél

Százéves a nyitrai református templom A KÉSEI UTÓDOK EMLÉKEZTEK

„A Nyitra partján tornyosul egy szürke templom, rideg és józan, mint a kálvinista vallás, melynek kevés számú hívei hordták össze tégláit.” Ez az idézet 1911 tavaszán íródott egy zsidó lapszerkesztő tollából, aki így méltatta az akkor épült és felszentelt templomot. Eme jeles, dicső eseményre 2011. március 13-án emlékezett a hálás nyitrai református gyülekezet.

A verőfényes vasárnap délelőtt a városi temetőben a nyitrai gyülekezet első lelkipásztorának, **Sedivy Lászlónak** a sírjánál ünnepi beszédet mondott a helybeli lelkész, **Ficzere Tamás**, aki méltatta elődjének munkásságát, tragikus életútját. A régi iratokból előkerült adatok tanúsága szerint Sedivy László a missziói munka elvégzéséhez 185 napot töltött a parókian

kívül, évente több mint húszezer kilométert utazott vasúton. Ez a lelkész a II. vi-

lágháború alatt 769 zsidó embert keresztesített meg, így próbálta menteni őket a biztos haláltól. Büntetésül a Hlinka-gárdis-

ták az illavai börtönbe hurcolták, ahonnan megromlott egészségi állapotban tért haza. Az ünnepi megemlékezést a sírnál egy szavaltat követte, majd a hívők a felújított százestendős templomba vonultak, ahol kezdetét vette az ünnepi istentisztelet.

Kiss Pál, a barsi egyházmegye esperese a *Zsolt 27,4-5* alapján elmondott igehirdetésében rámutatott az ige fontosságára, melyet a zsoltárköltő Dávid kért: „...*azért esedezem: hogy az Úr házában lakhassam egész életemben*”. És megemlékezett az elődokról, az „építőkről”, akik az elmúlt század viharai között is helytálltak. Az istentisztelet orgona- és gitármuzsikával, illetve Reményik Sándor *Kövek zsoltára* című versével ért véget.

Említést érdemel még az a kép- és dokumentumkiállítás, amely a nyitrai református gyülekezet száz évét mutatja be a felújított templomban.

Kazán Valéria

Méltósággal ünnepeltek Péderen A határon túlról is jöttek vendégek

Péderen évek óta hagyomány az 1848–49-es eseményekre való emlékezés, amelyre minden évben – testvérkapcsolatokat ápolva – több magyarországi község vezetői, egyházi képviselői is ellátogatnak, hogy a 2007-ben felállított kopjafa mellett elhelyezzék az emlékezés koszorúit.

Az idei megemlékezés március 12-én az iskola udvarán református istentisztelettel kezdődött. **Fecső Yvett** lelkipásztor a *Zsolt 144,5–8* alapján a magyar nép nemzetté válásának kezdetét emelte ki, s rámutatott arra, hogy a magyarság (főként az elszakított országrészekben) még mindig nem szabad és független. Az emberhez méltó életet ma sem kapjuk meg a hatalom embereitől, azért mindennap meg kell küzdenünk. Nem fegyverekkel, hanem jó döntésekkel: népszámlálás idején nemzetiségünk vállalásával, gyermekeink nevelésében a kultúránkhoz való ragaszkodással.

nok) köszöntötte a jelenlévőket. Végül a testvérközösség, Bódvaszilasi református lelkipásztorának, **Meleg Attilának** lélekbeli szóló szavait és biztatását hallhatta a közönség.

Ünnepi beszédet **Köböl Zoltán** mondott, majd a koszorúzás után az ünnepség a kultúrházban az óvodások és kisiskolások, valamint a több mint harmincéves múlttal rendelkező péderi vegyes kar fellépésével folytatódott. A műsor előtt a Csemadok Kassa-környéke Területi Választmányának képviselőjében **Zborai Imre**, majd **Holečko József** polgármester és **Soltész István**, a helyi Csemadok elnöke (egyen gyülekezeti gond-

Fecső Yvett

Egyházmegyei közgyűlés Sajólenkén Négy lelkész vonult nyugdíjba

A Gömői Református Egyházmegye tavaszi közgyűlésének a kicsiny, de lelkes sajólenkei gyülekezet adott otthont. 2011. március 25-én ünnepi istentisztelettel kezdődött egyházmegyei alkalmunk a református templomban.

Az igehirdetés szolgálatát **Szarvas László** alsókálosai segédlelkész végezte. A közgyűlés tagjait és meghívott vendégeinket a helyi gyülekezet lelkipásztora, **Nagy Ákos Róbert** esperes és

Fűkő Géza presbiter köszöntötte. Ünnepi istentiszteletünk keretében megköszöntük az elmúlt években nyugdíjba vonult lelkipásztoraink szolgálatát, kiket a közgyűlésünket jelenlétével megtisztelő **Fazekas László** püspök is köszöntött. **Sápos Gyula**, **Orémus György**, **Pohóczky Béla** és **Szabó László** lelkipásztorok fogadhatták az egyházmegye köszöntését és vehettek át emléklapot, virágcsokrot, ajándékot. Nyugalmazott lelkipásztorainkat, egyházmegyei közgyűlésünket a gömői lelkészek kórusa is köszöntötte.

Közgyűlésünk a helyi kultúrházban folytatódott, ahol az esperesi jelentés és más aktuális kérdések megvitatása után a sajólenkei gyülekezet vendégszeretetét élvezhettük. Köszönjük egyházunk püspökének és a borsod-gömői egyházmegye küldött-ségének a jelenlétét és a helybeliek befogadó szeretetét.

Nagné Révész Andrea

Harminchat évig szolgált Szürnyegen Demes Tibor Elbúcsúzott lelkészétől a gyülekezet

A hosszan tartó, hűséges szolgálat is véget ér egyszer. A kezdet általában szépen indul, szerencsés, akinek szép a folytatás is, de áldott, akinek negyvenhat évi szolgálat után szépen, méltóképpen fejeződik is be.

A szürnyegi gyülekezet a kisebbek közé tartozik, de igyekszik szeretetteljes légkört teremteni és megbecsülni azokat, akik sokat tesznek és tettek népükért, hitbeni testvéreikért. Templomunkban március 27-én a vasárnapi istentisztelet után **Tusai Viktor** gondnok megkérte az elköszönő, nyugdíjba vonuló lelkészt és feleségét, hogy jöjjenek az úrasztalához. Együtt szeretne volna őket köszönteni és megköszönni mindazt, amit évtizedek alatt értünk tettek. „*Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam*” (2Tim 4,7) – kezdte beszédét a gondnok. Hangsúlyozta, hogy azért választotta ezt az ígét, mert hűen tükrözi Demes Tibor önfeláldozó, odaadó munkáját, aki tanított, buzdított, intett Krisztus mindent átölelő szeretetével és belső alázatával. Gyorsan eltelt a Szürnyegben töltött harminchat év, mert a szép napok és békés évek gyorsan futnak – állapította meg Tusai Viktor, aki mindannyiunk reményét fogalmazta meg akkor, amikor azt mondta: talán azért is épített házat a faluban a nyugdíjba vonuló lelkipásztor, mert jól érzi magát közöttünk. Kívánjuk, hogy tudjunk együtt megöregedni, megértésben, egymást segítve.

Új tábori püspök lépett szolgálatba

A Szlovák Fegyveres Erőkben szolgáló protestáns lelkészeket tömörítő és irányító Ökumenikus Lelkigondozói Központ március 23-án Pozsonyban ünnepelte megalakulásának 5. évfordulóját. A rendezvény keretében beiktatták tisztségébe **Miroslav Tábornský** őrnagyot, az új tábori püspököt.

A beiktatás szertartását a pozsonyi evangélikus Kistemplomban **Miloš Kláti** evangélikus püspök végezte. Egyházunk püspöke, **Fazekas László** imádkozott az újonnan beiktatott tábori püspökért és lelkész munkatársaiért.

Figyelmet érdemlő tény, hogy a bel- és hadügyet a közvélemény „erős reszortként” tartja számon. Egyházunkat viszont a fegyveres erőknél – paradox módon – a gyengébb nem képviselői, konkrétan négy hölgy képviseli különböző jogállásban és tisztségben.

Lucskayné Ábrahám Erzsébet

Utána a presbiterek köszöntötték a tiszteletes urat és feleségét, akik szívvel-lélekkel segítőtársai egymásnak és a gyülekezetnek. Megható fiuk, **ifj. Demes Tibor** lelkész és polgármesterünk, **Kalán Viktor** köszöntése, majd **Tanító Péterné Tusai Viktória** lelkipásztoré, aki az ország másik végéről utazott haza, hogy köszöntesse elindító lelkészét. Örömet szereztek a hardicsai és garanyi testvérek jókívánságai is.

A kivonuló gyülekezet minden tagja jókívánságát fejezte ki a megérdemelt nyugdíjas évekhez, majd mindenki részt vett az

Tusai Viktor gondok köszönti a nyugdíjba vonuló lelkészt és feleségét

asszonytestvérek által készített szeretetvendégségen. Minden szép volt. Áldott legyen az Úr, hogy mindezt megérhettük és megélhettük, mert nincs felemelőbb dolog, ha a nyáj együtt tud örülni és kölcsönös tiszteletben élni pásztorával!

Tusai Viktorné

BORZA ZOLTÁNNÉ (1937–2011)

Rövid, súlyos betegség után vetünk végső búcsút február 15-én Borza Zoltánné, született Balogh Éva testvérünkől, akit az Úr életének 75. évében szólított el e földi létből.

Elhunyt testvérünk lelkészcsaládba született, majd férje oldalán évtizedeken keresztül lelkészfeleségként szolgált az ő Urának és

Népszámlálás 2011 és mi – ezzel a címmel tartott előadást **Géresi Róbert** püspökhelyettes március 30-án Rozsnyón.

Az előadó a Tízparancsolat ötödik parancsolatából indult ki: „*Tiszteld apádat és anyádat...*!” Elmondta, hogy Isten az anyanyelvünkön szólít meg minket, Ő helyezett minket egy bizonyos közösségbe, kultúrába. Nem magunk választjuk ezt meg, mint ahogy a szüleinket sem. Csak úgy tudunk teljes életet élni, ha vállaljuk ezt az örökséget; és ha visszautasítjuk,

A népszámlálásról Rozsnyón MERJÜK VÁLLALNI ÖNMAGUNKAT!

nem találjuk meg az Isten által kijelölt helyünket az életben. A társadalom, a közösség egy bizonyos államban szervezi meg önmagát, ezért mi is egy állam polgárai vagyunk. Az államhoz való viszonyát a keresztyénség úgy éli meg, hogy nem végez felforgató tevékenységet, nem engedetlen az állami szervekkel szemben; az igazságtalanságot azonban nem hagyja szó nélkül, ellene felemeli a hangját. A keresztyén Isten ajándékaént fogadja el anyanyelvét, nemzetiségét, kultúráját, és minden körülmények közt hű marad.

Ennek a mostani népszámlálásnak hitvallás jellege is van – figyelmeztetett Géresi Róbert. Arról szól, hogy ki-kel fel meri-e vállalni azt, amivé Isten teremtette: a nemzetiségét, anyanyelvét, vallását. Végül felszólított: Cselekedjünk Isten akaratára szerint! „*Boldog az a nemzet, amelynek Istene az Úr*” (Zsolt 33,12a).

–mj–

egyházának, elsősorban Hetényen, ahol évtizedeken keresztül éltek. Életének alakulására nagyban hatott a származása és az, hogy lelkészhez ment feleségül, hiszen ezek szolgáltattak okot ahhoz, hogy pedagógusként ne érvényesülhessen a korábbi, egyházidegen rendszerben. Ezért maradt számára a gyülekezet szolgálata a hitvestárs oldalán.

Temetésén, a csicsói temetőben a helybeli gyülekezet lelkipásztor, Lévai Attila hirdette a vigasztalás ígét a Ruth 1,16b alapján, kiemelve az elhunyt elkötelezettségét és hűségét. A ravatalnál – bizonyítva a gyülekezet iránti hűség jutalmát – sokan megjelentek a korábbi szolgálati hely, Hetény gyülekezetéből, valamint lerótták kegyeletüket a komáromi egyházmegye több gyülekezetéből is.

Emléke legyen áldott!

–la–

Ünnepi fogadás. A március 15-ei nemzeti ünnep alkalmából a Magyar Köztársaság pozsonyi nagykövete, Heizer Antal fogadást adott, amelyen egyházunk képviselőjében Fazekas László püspök is részt vett.

Kitüntetés. Orbán Viktor miniszterelnök javaslatára Schmitt Pál köztársasági elnök március 15-e alkalmából a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjét adományozta az ipolypásztói születésű Szűcs Zoltán nyugalmazott amerikai püspöknek, a Selye János Egyetem Református Teológiai Kara tanárának, mégpedig lelkészi, oktatói munkássága, életútja elismeréseként.

Dunai békehullám. Március 20-án Komárom volt a Dunai békehullám elnevezésű rendezvénysorozat újabb állomása. A komáromi evangélikus templomban megtartott ökumenikus istentiszteleten jeles szlovákiai, magyarországi és ausztriai személyiségek (egyházvezetők, diplomata, minisztériumi tisztviselők) fejezték ki egységüket és összetartozásukat. Az istentisztelet után elindult a résztvevők menete, és néhány percre megállt minden komáromi templomban; a reformátusban a dél-előtti istentisztelet után ott maradt gyülekezet fogadta az érkezőket.

Lelkészbeiktatás. Március 27-én Madban megtörtént Sebők János lelkipásztor beiktatása, amit Szabó András, a pozsonyi egyházmegye esperese végzett; igehirdetéssel Fazekas László püspök szolgált.

Tisztújítás az ökumenikus tanácsban. Március 28-án a Szlovákiai Egyházak Ökumenikus Tanácsa a Szlovákiai Evangélikus Egyház pozsonyi székházában tartotta közgyűlését, amelyen Fazekas László püspök és Molnár Árpád püspöki titkár is részt vett. A közgyűlés teljes egyhangú-

sággal választotta meg újabb két évre elnöknek Miloš Klátíkot, a Szlovákiai Evangélikus Egyház egyetemes püspökét, alelnöknek pedig egyházunk püspökét, Fazekas Lászlót.

Püspöki-esperesi vizitációk. Április 7-én Fazekas László püspök Kiss Pál barsi esperes kíséretében meglátogatta a nagyölvedi, az érsekkétyi, a kisölvedi és az ipolysági lelkipásztort. Látogatást tettek az érsekkétyi alapiskolában és óvodában is, és megtekintették az ipolysági gyülekezet épülő templomát. Április 8-án pedig a hontfüzesgyarmati és garammikolai lelkipásztornál, illetve a barsi egyházmegye diakóniai lelkészénél tettek látogatást.

Egyházmegyei közgyűlések. Április 9-én a komáromi, 16-án pedig az ungi egyházmegye tartotta a közgyűlését; Fazekas László püspök mindkettőn jelen volt.

Generális Konvent. Április 14-én Drezdán ülésezett a Generális Konvent elnöksége, amely főleg a júniusban Temesvárott sorra kerülő plénumot készítette elő. Az ülésen egyházunkat Fazekas László püspök és Porubán Ferenc főgondnok helyettes képviselte.

Szeretethíd. A Magyar Református Szeretetszolgálat által kezdeményezett, Szeretethíd elnevezésű Kárpát-medencei önkéntes napok idén május 20-án és 21-én valósul meg; fővédnökei: egyházunk püspöke, Fazekas László és Schmittné Makray Katalin, a köztársasági elnök felesége. A közös szolgálatba, melyet nálunk a Szlovákiai Református Keresztény Egyház Diakóniai Központja koordinál, a közösségek a segítségnyújtás különböző formáiban kapcsolódhatnak be (faültetés, parkrendezés, szemétszedés, beteglátogatás, szeretetvendégség, adománygyűjtés, kerítésfésztés stb.).

Evangelizáció. 2011. május 26-a és 29-e között *Nem a láthatókra, hanem a láthatatlanokra nézünk* címmel Ablonczy Zsolt

Meghallgatás

A Gömörhorkai Református Egyházközség a 2011. április 3-án megtartott közgyűlése határozata alapján – a Gömöri Református Egyházmegye Esperesi Hivatalán keresztül – lelkészmeghallgatást hirdet meg a megüresedésben levő lelkipásztori állás betöltése érdekében. A presbitérium a meghallgatást követően dönt a lelkészválasztásról.

Részletes információ kérhető, illetve a meghallgatásra jelentkezni lehet a Gömöri Református Egyházmegye Esperesi Hivatalában **2011. június 20-ig**. Elérhetőségek: 980 44 Chanava 155., e-mail: hanvarefegyhasz@freemail.hu; telefon: 047/559 4262 vagy 0905/216 117.

kispest-központi lelkipásztor tart evangélizációs szolgálatokat a kassai református templomban (hétköznapi 18 órakor, vasárnap 10.30-kor). Az esti istentiszteleteket követően vetítésre is sor kerül: csütörtökön Zimányi József életéről és szolgálatáról, pénteken a sárospataki kollégium bujdosásáról, szombaton pedig Ablonczy Dániel szolgálatáról láthatnak az érdeklődők egy-egy dokumentumfilmet.

Nyitott templomok éjszakája. Május 27-én két gyülekezetünk – a nyitrai és a felsővályi – kapcsolódik be ebbe az országos ökumenikus rendezvénybe. Templomuk kapuja 18 órakor megnyílik minden érdeklődő számára, aki szívesen megismerné közelebből a templom történetét, elcsendesedne vagy éppen énekléssel éjszakába nyúlóan szeretné dicsérni Istent.

33. Kirchentag. Június 1-je és 5-e között Drezda ad otthont a két évente megrendezésre kerülő, Kirchentag elnevezésű német protestáns egyházi napoknak, ahol egyházunkat mintegy ötven főből álló delegáció fogja képviselni.

A Pátria rádió protestáns műsorai:

Május 15-én 8.05-kor a Világosság című egyházi műsor református adásában A. Kis Béla, a Kálvinista Szemle szerkesztője az első parancsolatról szól a hallgatókhoz.

Június 5-én 8.05-kor a Világosságban Boros István bátkai lelkipásztor a második parancsolatot hozza közelebb a hallgatókhoz.

A Világosság másnapi (hétfői) ismétlésének kezdési időpontja: 12.05.

Szerkesztő-műsorvezető: Iski Ibolya

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztény Egyház hivatalos lapja. A kiadó címe: Jókai u. 34., 945 01 Komárno.

Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Fazekas László

Szerkesztő: A. Kis Béla

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia
Előfizethető a szerkesztőség címén és a református lelkészi hivatalokban.

Előfizetési díj: egy évre 4,20 euró.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi:

930 10 Dolný Štál (Alistál) 386.

E-mail: akisbela@ba.telecom.sk

Telefon: 031/55 90 141 (egyben fax és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: A. Kis Béla

Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely

ISSN: 1335-7298

Nyilvántartási szám: EV 3628/09

Kiegészítő választás

Az Egyetemes Választási Bizottságnak az Abaúj-tornai Református Egyházmegyéhez kirendelt időszaki tanácsa 2011. február 3-án tartott ülésén összeszámolta az abaúj-tornai egyházmegyében elrendelt lelkészi zsinati képviselői, valamint lelkészi és világi zsinati pótképviselői választás keretében leadott szavazatokat, és a következő eredményt állapította meg:

Az egyházmegye össz-szavazati számértéke 51. Beérkezett szavazatok száma 45. Érvényes szavazatok száma 45.

Zsinati lelkészi rendes képviselőnek 41 szavazattal **Drenkó Zoltán** barkai lelkipásztor, zsinati lelkészi pótképviselővé 23 szavazattal **Radácsy Károly** pelsőci lelkipásztor, míg zsinati világi pótképviselővé 38 érvényes szavazattal a szesztai **Büdi László** lett megválasztva.